

INTERVJU SA STUDENATIMA DIPLOMSKE GODINE STUDIJA PU 2012./2013.

(Intervju vodila i analizirala Prodekanica za nastavu doc. Letricija Linardić)

Ovim nestrukturiranim intervju-em su se prikupili podatci o stavovima studenata diplomske godine studija Primijenjene umjetnosti o koncepciji studija 3+2 odnosno tri godine preddiplomskog studija i dvije godine diplomskog studija u odnosu na sadašnji koncept 4+1 odnosno četiri godine preddiplomskog i jedna godina diplomskog studija.

Nestrukturirani intervju je proveden dana 29. i 30. siječnja 2013. godine. Bilo je nazočno 12 studenata primijenjene umjetnosti. Taj broj čini 41,37% studenata diplomske godine studija primijenjena umjetnost i 22,22% studenata diplomske godine na Akademiji primijenjenih umjetnosti.

Na neka postavljena pitanja su odgovarali. Neka su pitanja imala dodatne komentare i obrazloženja iz kojih su proizašla nova pitanja.

1. **Pitanje:** Da li smatrate da je koncept trogodišnjeg preddiplomskog studija bolji od koncepta četverogodišnjeg?

Odgovori:

- DA, svakako. Budući da sada postoje moduli od druge godine i da se može upisati jedno umjetničko područje, mislim da bi se mogle steći kompetencije i napraviti neka mapa radova za upis na diplomski studij.
- Mislim da takav program iziskuje neke promjene jer onda ne može sve biti općenito već bi trebali biti usmjereni.
- Da, zato što su svi studiji u Europi koncipirani 3+2
- Studente treba potaknuti da se nakon prve godine bolje usmjere u nekom umjetničkom području.

2. **Pitanje:** Smatrate li da je koncept dvogodišnjeg diplomskog studija bolji od koncepta jednogodišnjeg?

Odgovori:

- Dvije godine je vremenski bolji period za izradu diplomskog rada
- Jedna godina diplomskog je premalo, nemamo vremena za izradu rada, premalo je vremena za prihvaćanje tema.
- Da, ali to treba biti puno preciznije i bolje usmjereno nego što je do sada bilo. Tek sada na diplomskoj godini možemo raditi neki svoj projekt, a imamo malo vremena. Zato bi dvije godine bile bolje rješenje.
- Diplomski studij je samostalan autorski rad i treba biti strogo usmjeren i specijaliziran.

3. **Pitanje:** Mislite li da bi se odabir teme, mentora diplomskog rada bolje artikulirao tijekom prve godine diplomskog studija?

Odgovori:

- Da, naravno.
- Imali smo ranije viziju o tome koga bismo mogli izabrati za mentora ali je trebalo definirati temu.

4. **Pitanje:** Što mislite o tome da vas HZZO ne prepoznaje na tržištu rada.

Odgovori:

- Sa preddiplomskim studijem se nismo mogli zaposliti pa ne gajimo nadu da ćemo to učiniti sa diplomskim studijem

5. **Pitanje:** Znete li da HZZO neće napisati zvanje primijenjeni umjetnik već dizajner? Što mislite o tome?

Odgovori:

- Bolje dizajner jer je potrebniji na tržištu (smijeh)
- Kada se nakon diplomiranja javimo u HZZO oni nas upišu pod naziv zvanja - dizajner. HZZO uopće ne prihvaća naziv na diplomi. Bilo bi dobro promijeniti i osuvremeniti nazive.

6. **Pitanje:** Što mislite o cjeloživotnoj edukaciji/obrazovanju?

Odgovori:

- Mislimo da nama nije potrebna jer nam je pet godina studija dovoljno. Prije vidim da bi građani bez likovne edukacije iskazali interes ka cjeloživotnom obrazovanju
- Treba dobro razmisliti što treba Istri i Gorskom Kotaru i to ubaciti u cjeloživotno obrazovanje.
- Akademija ne bi trebala biti samo za studente već bi ateljei trebali biti otvoreni i za druge umjetnike ako žele napraviti neki rad. Mi kad završimo Akademiju nemamo niti alat, ni atelje, ni strojeve, a niti posla da to pribavimo. Moramo biti nezadovoljni.

7. **Pitanje:** Mislite li da bi Akademija trebala naći način da pomogne studentima savjetima kako formirati atelje i gdje nabaviti materijal?

Odgovori:

- Da, to bi bilo jako lijepo.

8. **Pitanje:** Mislite li da ste trebali raditi tijekom studija u profesionalnom studiju, dizajnerskom studiju i sl.?

Odgovori:

- To bi bilo jako zanimljivo ali mi nismo nigdje išli.
- Mi na kiparstvu smo bili u umjetničkoj ljevaonici i upoznali se s tim.
- Nismo imali veze s tržištem.

- Na drugim fakultetima postoje poduzeća koja stipendiraju studente a nakon diplomiranja imaju zagantirani posao. Zašto mi to nemamo? Zašto naša Akademija nema suradnju s drugim poduzećima.
- Mislim da bi profesori mogli stvoriti poslove ili barem kontakte za Akademiju. mislim da smo jako zatvorena sredina.
- Mene je uvijek smetalo kad se dobije natječaj npr. za kiparstvo da se samo studenti kiparstva mogu javiti na taj natječaj. Ja sam se htio javiti ali nisam mogao. Zašto su ti natječaji povezani s katedrama?
- Recimo na grafičkom dizajnu se profesor trudi angažirati studente na zadacima za neke natječaje i oni tako sudjeluju i uče kako se profesionalno nešto radi.

9. **Pitanje:** Što mislite o kvalitativnoj promjeni? U kojem smjeru treba razvijati primijenjenu umjetnost?

Odgovori:

- Mislim da bi prve tri godine trebalo usvojiti vještine a onda druge dvije specijalizacija iz nekog umjetničkog područja sa samostalnim radom i teoretskom nadogradnjom.
- Profesori moraju podići kriterije i to je njihova moralna i profesionalna obveza.
- Mislim da na akademiji mora postojati tradicionalna umjetnost i stjecanje vještina i suvremena nadogradnja. Svakom se studentu treba pristupiti individualno a student je taj koji mora pokazati angažman.
- Trebamo biti majstori zanata da nešto možemo raditi, a paralelno treba postojati individualnost, razvijanje ideja i učenje tehnologija. To pomaže da možemo zaraditi ili biti umjetnici.
- Neki studenti upišu predmet kod nekih profesora i nauče se nekim tehnologijama ali ako slučajno upišu kod nekog drugog onda nemaju pristupa drugim tehnologijama. Svodi se na sreću kod koga upišeš. Bilo bi bolje da postoje radionice i da student koji to želi može nešto odraditi u toj radionici.
- Na diplomskom studiju bi mogla biti projektna nastava u radionicama. Mislim da bi to bilo super.
- Diplomirani studenti su najbolja reklama za neki studij. Mene je kontaktirala jedna cura iz srednje škole koja želi upisati Akademiju i kad mi je rekla što hoće ja sam joj rekla da Akademiju ne upisuje. To vam je istina.
- Ovdje se može puno postići uz puno rada. Svi su jako nezadovoljni. bili bi zadovoljniji da više rade.
- Ma općenito su svi nezadovoljni.

10. **Pitanje:** Što mislite o predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura?

Odgovori:

- Zašto se ne priznaje rad u klubovima koji se bave sportom.
- Bilo bi super da imamo organiziran ples ili izlete u prirodu. Ono trčanje u krug me ubijalo.
- Da, a kad bude trebalo dati 20 kn za izlet onda pola njih odustane.

- Da, ali to ne treba biti samo prva i druga godine, zašto i mi ne bismo išli.

11. **Pitanje:** Što mislite koje kolegije ste trebali slušati?

Odgovor: Tehnologija materijala nam jako nedostaje.

- Voljeli bi da smo slušali više teorije ali često nije bitan kolegij i njegov sadržaj već kvaliteta i kompetencije predavača. Imali smo jako zanimljive predmete koji su se pokazali jako dosadnima.
- Došli smo do diplomske godine studija i nitko nam nije pokazao kako se prijaviti na izložbu, kako napisati projekt, kako napisati životopis. Tu se uopće ne snalazimo.
- Ja sam otišao na filozofski fakultet gdje se održavaju tečajevi za pisanje životopisa i projekata ali mislim da nedostaje naša specifičnost ipak bi to trebalo biti na Akademiji. Kako biti profesionalan bez toga?
- Protok informacija nije dobar. Ništa ne saznamo na vrijeme.
- Nisi u pravu. Informacije često postoje ali studenti ne čitaju. Ne mora se sve servirati na pladnju.
- Mislim da trebamo više crtanja na akademiji. Različitog crtanja. Više tehnika. Crtanje različitim materijalima. I crtanje po gledanju radi razvijanja ideje i vještine.
- Popustljivost nekih nastavnika na preddiplomskom nam zagorča život pri upisu na diplomski jer nema ujednačenih kriterija. Prijemni bi trebao imati ujednačene kriterije.
- Neki predmeti na višim godinama bi trebali biti na nižim a neki obrnuto. O tome treba razmisliti.

12. **Pitanje:** Nadate li se tj. očekujete li zaposlenje?

Odgovori:

- Mislim otvoriti umjetnički obrt. Htjela bih proizvoditi uporabne predmete, recimo igračke za djecu. Htjela bih se povezati sa različitim strukama u području umjetnosti što može rezultirati novim vrijednostima.
- U nekoj ustanovi ne očekujem zaposlenje jer to (umjetnika) nitko ne treba.

12a. **Pitanje:** Mislite li da treba razvijati interdisciplinarnost?

Odgovori:

- Da svakako. Ja sam imala iskustva s kolegama s TTF-a (Tekstilno tehnološki fakultet u Zagrebu) s kojima smo radili zajednički projekt u oblikovanju nakita. Bili smo jako zadovoljni jer smo stekli nova iskustva i upoznali drugačiji način razmišljanja. To je bila jedna kvalitetna razmjena iskustava u tehnološkom i teoretskom pogledu.
- Ja bih volio da smo imali suradnju s drugim fakultetima. Nešto interdisciplinarno. Interesiraju me programi i programiranje.
- U suvremenom društvu moraš znati realizirati rad u različitim medijima. To je važno.
- Imali smo neke predmete i učili su se stari programski jezici koji nam ničemu ne služe.

- Mislim da bi i profesorima trebalo cjeloživotno obrazovanje.

13. **Pitanje:** Da li biste prihvatili profesionalno oslikavanje freske ili izradu mozaika ili klupa u parku ili nešto slično u nekom gradskom javnom prostoru ?

Odgovori:

- Mislim da nemam dovoljno kompetencija budući da nisam slušao te kolegije.
- Naučili smo likovno razmišljati ali ne znam da li bih se mogao snaći u nečem kompliciranom što nikad nisam niti probao raditi.

13a. **Pitanje:** A što ste slušali i da li biste to mogli primijeniti?

Odgovori:

- Slušao sam scenografiju, mislim da bih mogao oslikavati scenografije.

Zaključak

Svi ispitanici diplomskog studija primijenjene umjetnosti su se pozitivno izjasnili (100%) da smatraju da je trogodišnji preddiplomski studij puno bolji koncept od četverogodišnjeg preddiplomskog studija po kojem su oni studirali. Mogli bi napraviti zadovoljavajuću mapu za prijemni ispit ukoliko odmah upišu modul (nakon prve godine). Isto tako su se pozitivno izjasnili (100%) da je koncept dvogodišnjeg diplomskog puno bolji od jednogodišnjeg. Smatraju (100%) da bi koncept dvogodišnjeg diplomskog studija omogućio da tijekom prve godine diplomskog studija izaberu mentora i temu diplomskog rada. Mogli bi bolje razraditi temu i koncept rada, odrediti materijal u kojem će raditi, te bi se time izbjegla nepotrebna strka. Imali bi više vremena za istraživanje koje im sada nedostaje. Nadalje smatraju da bi na diplomskom studiju trebala biti projektna nastava u jednom umjetničkom području.

Nisu iznenađeni s činjenicom da ih HZZO ne prepoznaje u zvanju već im nudi druga zvanja poput dizajner ili slična koju onda oni sami izaberu. Smatraju da Akademija to treba nekako riješiti.

Smatraju da im cjeloživotno obrazovanje nije potrebno nakon završene akademije već bi ono trebalo biti više umjereno na građane i na potrebe Istre i Gorskog Kotara kao nekih specifičnosti, te ponuditi nešto atraktivno.

Studentsko je mišljenje da je Akademija dosta zatvorena prema društvu i prema drugim umjetnicima, te da bi trebala pronaći načina da se umjetnicima ponudi realizacija radova. Izražavaju nezadovoljstvo da ni oni neće imati formiran atelje nakon studija.

Stavova su da je Akademija troma i da bi trebala više djelovati u smislu profesionalnog usavršavanja u poduzećima i u umjetničkim ateljeima, omogućavanja studentima da dobiju stipendije, da imaju kontakte s privatnim tvrtkama i sl.

Na pitanje o kvalitativnoj promjeni odgovorili su u odnosu na nastavnike i na predmete koje su slušali i koji nedostaju u programu. Smatraju da nastavnici nemaju iste kriterije, da su jako popustljivi prema studentima, te da bi to trebalo riješiti dogovaranjem i podizanjem kriterija te ujednačavanjem istih, naročito na

prijemnom ispitu za diplomski studij. Nadalje smatraju da bi kroz studij trebali steći puno više vještina u tradicionalnim tehnikama, da im nedostaje tehnologija materijala i umjetničkih tehnika. Digitalna umjetnost bi po njihovu mišljenju trebala biti nadgradnja a ne baza studija. Na diplomskom studiju bi trebala biti projektna nastava.

Smatraju da bi im interdisciplinarni projekti bili zanimljivi i nužni i kao umjetnicima i u budućem profesionalnom razvoju.

Istaknuli su važnost tradicionalnih vještina i tehnika jer smatraju da im to može osigurati posao, ali je nužna i nadogradnja da mogu biti i umjetnici.

Mišljenja su da bi crtanja trebalo biti puno više i to ne samo crtanje prema promatranju već i crtanje s različitim materijalima i tehnikama budući da je crtež osnova svake ideje.

O predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura su se izrazili pozitivno u smislu drugačijeg koncipiranja nastave i to kroz izlete u prirodu, klupsko bavljenje sportom ili plesom i to kroz cijeli studij a ne samo kao kolegij na 1. i 2. godini studija.

Naglasili su da im tijekom studija nedostaje znanja iz pisanja i prijavljivanja projekata, pisanje životopisa, izrada potrebne dokumentacije za prijavu.

Izjasnili su se da se ne osjećaju sigurnima i da ne bi prihvatili posao primijenjenog kiparstva ili slikarstva u gradskom javnom prostoru jer smatraju da nisu za to kompetentni.

Studenti primijenjene umjetnosti su pokazali vrlo zrelo promišljanje o strukturi studija, iskazali su vlastite potrebe koje nedostaju u programu i koje treba razvijati. Iskazali su dosta kritičko mišljenje spram kriterija nastavnika. Imaju razvijene stavove o djelatnosti akademije u razvojnom programskom smislu i izvaninstitucionalnom smislu.